

ČAS představuje oceněnou povídku soutěže *Life in the Universe*

PRVNÍ KONTAKT – Veronika Janáková, Frenštát pod Radhoštěm, 16 let (povídka získala třetí místo v mezinárodním finále)

Ticho. Tma. Ležím, ale nevím kde. Ne. Vznáším se. Cítím chlad, jenž mě obklopuje ze všech stran. Po zádech mi běhá mráz a v konečcích prstů cítím jemné mravenčení.

Ticho. Tiživé ticho. V dáli se objevují hvězdy, jako pouliční lampy za soumraku. Bože, to je...nádherná. Tisíce mrkajících teček.

Hýbu se. Mé tělo se otáčí v prostoru. Jas hvězd se slévá dohromady a vytváří dlouhý mléčný oslňující pás. Připadám si jako na centrifuze.

„Tak kdopak bude tím vyvoleným,“ profesorka dějepisů prohrabávala své věci hledajíc bonsblok*.

„Asi stárnu. Zase jsem v kabinetě nechala knihu se známkami.“

„Paní profesorko, to je znamení vyšších mocností, abyste nezkoušela!“ volali odvážlivci v předních lavicích.

„Je tady nějaký dobrovolník, nebo půjdeme podle data?“ otázala se s podivným výrazem v očích dějepisárka. „Dneska máme třináctého desátý...“ Strnule jsem seděla na židli a snažila do hlavy natlouct to, co jsem předešlého dne nestihla. Před očima se mi mihl celý můj život a v duchu jsem si připravovala výmluvu o vyhozených pojistkách a návštěvě našeho vzdáleného zapomenutého strýčka.

„Martine, pojď,“ profesorce šlehaly z očí plameny sežehávající všechno v okolí dvou metrů. Oddechla jsem si. Vyvolala desátého člena třídy. Martin pomalu vstal a loudavým krokem předstoupil před tabuli. Určitě si připadal jako sud, který při každé ráně zaduní prázdnotou. Ostatně tak se cítil každý. Obzvláště v dějepise.

„A sešit máš kde?“ otázala se profesorka.

„Pes mi ho sežral,“ odpověděl tak nevinně, že by každý uvěřil. Dějepisárka se však nedala obalamutit a vytasila první otázku:

„Tak mi pověz něco o husitech.“

„No, husité byli bojovníci a...“

„A?“

„Bojovali a zpívali, že sú boží bojovníci.“

„A proč se jim říkalo husité?“ V tu chvíli mě napadl onen známý vtíp o prvním kosmonautovi, jež shořel při startu. Ani zkoušený neváhal a odpověděl:

„Podle Mistra Jana Husa.“

„Pokračuj.“

„Hus byl propagátorem chudoby a antiglobalismu.“ Třída vybuchla smíchem.

„Jak jsi na to přišel?“

„Jeho přívrženci vrhali dlažební kostky.“

„Nechej si ty srandičky.“ Ticho. Úzkost. Očekávání. Dějepisárka prudce zavřela třídnici. „Nedostatečná. Nauč se to a přišť se nech vyvolat.“

Martin se nasušeně vrátil do lavice. Zbytek hodiny stál za nic. Profesorka byla značně otrávená a po všech jen štekala, dohromady nám nic nového neřekla a navíc nám slíbila písemku. Zazvonění na přestávku jsme všichni pokládali za vysvobození.

„Co dneska podnikneme?“ drkla do mě loktem Aneta. „Haló, Země volá Terezu. Ozvi se.“

„Co?“

„Jsi nějak mimo. Co je s tebou?“

„Ale nic.“

„Jestli mi to neřekneš, budu do tebe celý den hučet.“

„V noci se mi zdál takový divný sen.“

„Už zase? To je třetí po sobě, ne?“

„Jo. Připadám si jako blázen.“

„Prdlajz. Jen jsi trochu přetáhla a stres se ti zhmoťuje ve spánku.“

„Mé sny nejsou depresivní. Jsou tajemné.“

„Tajemný, depresivní, zlý, dobrý. Jaký je mezi tím rozdíl prosím tě?“

„Hmm.“

„Tak co dneska podnikneme?“

„Nic. Mám moc práce.“

„Lepší výmluvu nemáš?“

„Musím se učit. Vždyť víš, že zítra píšeme z literatury.“ A navíc se mi vůbec, ale vůbec nic nechce, dodala jsem v duchu.

„Á jóó! Já bych byla bývala zapomněla!“ Aneta už se mě na víc neptala a nechala mě dumat nad mými problémy, protože věděla, že komunikace se mnou by měla stejný výsledek, jako hovory s dubem. A tak nudný den ve škole pokračoval. Základy společenských věd vystřídal skličující fyzika a angličtina a pak ještě nemožná matematika s biologií. Den byl více než náročný a tak se nelze divit, že jsem v hodině biologie upadla do těžkého mikrosopánku, jež vyvrcholil mým vyvoláním k tabuli. Když poslední zvonění ukončilo trýznivou školní výuku, vyrazila jsem odhodlaně ze školy a namířila jsem si to rovnou domů. Minula jsem nádraží a zamířila směrem k řece, podél níž vedla cestička do blízké obce, v jejímž centru stál náš barák s obrovskou zahradou a třemi živočichy přezdívanými domácí mazlíčky.

Cesta domů netrvala dlouho a dokonale mi pročistila hlavu. Byla to taková menší meditace. Celou dobu jsem uvažovala nad těmi podivnými sny. Tak nějak jsem cítila, že musí mít jakýsi podtext, jež je mým očím skryt. Jak na něj ale přijít? Kdyby se mi takový sen zdál jednou, budíž. Dvakrát, to by se dalo pominout. Ale třikrát po sobě? To není normální. Matka by mi určitě řekla: „Nechej to koňovi, ten má větší hlavu.“ Ale já nemůžu. Něco mě na tom fascinuje a přitahuje. Asi jsem divná, ale chtěla bych, aby se mi obdobný sen zdál i dneska. Chci té záhadě přijít na kloub!

Když jsem překonala útrapy skrývající se před hlavním vchodem domu, zjistila jsem, že jsem opětovně zapomněla klíče. A tak jsem přešla plot a namířila si to k zadním dveřím,

kteří bývají zpravidla otevřené. Onoho dne bohužel ne. Nezbyvalo, než vzít žebřík a vysápat se na balkón. Po několika strastiplných minutách, během nichž jsem se zuby nehty držela a střídavě taky visela na dřevěném žebříku, se mi nakonec podařilo vyšplhat se až nahoru, a jakmile za mnou zaklaply balkónové dveře, pocítila jsem obrovskou úlevu.

„Ahoj, Terezo! Oběd máš v troubě, tatka přijde večer a já už musím jít. Mám pracovní schůzku. Nemohla bys prosím tě vyklidit myčku? Nestihla jsem to. A kdyby se ti chtělo, mohla bys ještě vyměnit psům vodu a zalít kvítka. A jestli budeš mít čas, klidně vynes koš.“ Nestihla jsem říct mamce ani ahoj ani jí vynadat za to, že mi neotevřela, protože než jsem se vzpamatovala z prvotního šoku, byla pryč. Vytoužený klid mě minul velkým obloukem. Nedalo se nic dělat. Vyklidit myčku, vynést odpad, vyměnit psům vodu. To je pořád udělej tohle, udělej tamto a pak ještě toto, pomyslela jsem si. Copak jsem robot? Někdy mám pocit, jako by byl smysl života v uklízení. Rodíme se a žijeme jen proto, abychom něco museli.

Den se rozhodně nevěkl. Spíše sprintoval ke svému konci. A já zaostávala a nestihala. Když dorazil otec, vrhl se na večeri. Večer při zprávách vyluxoval lednici a pak ulehl. Mezi námi dvěma se rozpoutal pouze jediný ironicky laděný rozhovor:

„Co bylo ve škole?“ otázal se on.

„Nic.“ opáčila jsem automaticky bez jakéhokoliv zvažování odpovědi.

„Chodíš tam vůbec?“

„Když se mi chce, tak jo.“

„Aha, ty chodíš za školu.“

„Jo. Dostal jsi mě. Dneska jsme byli kouřit.“

Matka dorazila velmi pozdě a na navazování kontaktů neměla náladu. Padla tak říkajíc za vlast – usnula.

Já, sic jsem byla unavená, jsem měla jiné plány. Když se začalo smívat a sousedi počali usedat k televizi, vytáhla jsem z naší chajdy na nářadí umělohmotné, rozkládací a nepo-

ASTROPIS

Objednávky předplatného přijímá:
Společnost Astropis
Štefánikova hvězdárna
Petřín 205
118 46 Praha 1

Závazná objednávka předplatného časopisu ASTROPIS

Uplatňuji nárok na slevu jako člen:

ČAS

ČGS

Jméno:

Příjmení:

Ulice:

Obec:

Okres:

PSC:

Počet výtisků:

Od čísla:

Datum:

Podpis:

Objednatel se zavazuje uhradit předplatné na jeden rok ve stanovené výši a stanoveném čase. Na základě této objednávky Vám bude zasláno nejbližší číslo ASTROPISU se složenkou, kterou předplatné uhradíte.

hodně lehkáto, přehodila přes něj spací pytel a navíc ještě deku. Vedle své pozorovatelny jsem umístila škopek na prádlo, na nějž jsem si odložila triedr**, svůj digitální budík s automatickým svícením, red-light (červené světlo z kola) a hvězdné mapy. Naposledy jsem zkontrolovala, že jsou psi pryč (důvod byl prostý: když byli o samotě, měli tendence všechno značkovat svou agresivní močí). A pak jsem se odebrala naposledy domů, abych se oblékla. Když totiž člověk podcení tuto část příprav, je více než jisté, že se mu to vymstí. Nejpravděpodobnější je celonoční klepání zubů. Párkrát už se mi to stalo, takže vím, o čem mluvím. Oblékám se většinou jako na Sibiř, a když je mi moc velká zima, běhám po zahradě se svou červenou baterkou. Dokonce jsem si už zvykla i na to, že moje pověst normálního člověka v okolí značně utrpěla.

Vratme se ale zpět k mému příběhu. Po zřízení pozorovací základny jsem se tedy vydala domů, abych se oblékla. Zaopatřila jsem se několika vrstvami. Na kalhoty jsem nasoukala šušťáky, dvě hrubší trika, rolák a mikinu a třešničkou na dortu se stala chundelatá zimní čepice s chocholem a ještě huňatější šála, kterou jsem utáhla tak pevně, že jsem si málem přivodila dýchací potíže. Nechyběly ani dvoji rukavice. Ze skříně jsem vyhrabala svůj walkman a plně vybavená vyrazila do náruče ledové noci.

Ulehla jsem na lehátko a své oči upřela k nebi tak, jako všichni mí předci a předci mých předků a předci předků mých předků...

Ticho. Tma. Zima. Pohltily mě širé dálky, do nichž člověk nikdy nepronikl. Dálky, které skrývají miliardy let stará tajemství.

Když se člověk po celodenním shonu zastaví a vzhledně k obloze poseté tisíci nádhernými hvězdami, zjistí, že není nic, co by překonalo jejich krásu. Nebeská klenba je fascinujícím zdrojem inspirace a uklidnění. A zároveň něčím tajemným a nedocenitelným, co vzbuzuje bázeň a jakési příjemné mrazení***.

Když jsem sledovala trpytivé tečky tam nahoře, cítila jsem se jako bezvýznamné nic, které ať chce či nechce, je součástí rozlehlého vesmírného celku. Měla jsem chuť zavolat: „Hej, vy tam,“ i když jsem věděla, že bych se zřejmě nedočkala odpovědi.

Proč se my, lidé, považujeme za cosi výjimečného? Jsme jediní ve vesmíru? Nemůžeme být sami. Proč by nás ona hybná síla, která způsobila, že tady dnes jsme, nechávala samotné? Kolik takových civilizací, jako je ta naše, existuje? Ne, přece nemůžeme být jediní. Vesmír je obrovský, gigantický, majestátný a... pustý. Ale je obydlený. Otázkou zůstává, kým. Námí? A kým ještě? Přece nemůžeme být jediná forma života, která se zrodila kdysi v temnotě. Co když budou lidé vyhubeni, co když se zavalíme odpadem, povraždíme navzájem

ve válkách a udusíme díky nedostatku kyslíku v důsledku vykáčení deštných pralesů? Vesmír zůstane navždy opuštěný a mrtvý? Nebo se vyvine další civilizace? Možná je to jeden ze základních zákonů přírody. Jeden druh musí vyhynout, aby se zrodil druhý. A znalosti, ty jsou předávány dál. Z jednoho tvora na druhého. Z jedné civilizace na druhou. Vše díky hybné neznámé síle, která je všude. Která vyplňuje vše. Nás, oceány, na první pohled prázdný kosmický prostor. Sleduje nás a naše počinání a nechává nás našemu osudu. Neovlivňuje nás, ale studuje. A vyčkává. Čeká, až přijde vhodná doba. Až se zpečetí znalosti všech předchozích kultur a vyvine se druh mírumilovný, moudrý a velkorysý. A co potom?

Hvězdy jsou všude kolem mě. Vznáším se mezi nimi a když se jich pokouším dotknout, zjišťuji, že jsou příliš daleko a já na ně nemohu dosáhnout. Temnota se ztrácí a zalévá mě světlo. Chlad už není tak mrazivý. Cítím napětí. Čekám na něco, ale netuším na co. Nebojím se. Cosi mě obklopuje. Bezpečí.

„Kdo jsi? Nevídám tě,“ mluvím k neznámému. Odpověď se neozývá. Nic neslyším, ale cítím. Něco se dotýká mé mysli. Neodporuji. Síla se mnou splývá a já cítím, jak mnou proniká.

- Jsi vyvolená. Tato slova nebyla pronesena hlasem. Připadá mi to jako nějaká forma telepatického přenosu.

„Proč? Kdo jsi?“ táži se znovu.

- Vyčkej času. Vše pochopíš až přijde vhodná chvíle.

„Kdo jsi?“

- Jsem všechno.

Tutůů, tutůů, tututůů. Budík zvonil jako zběsilý. Každé ráno mám chuť vzít klavíro a umlčet tuto vymoženost moderního světa. Ze zavřenýma očima jsem tápala po škopku a hledala pišticí krabičku s digitálním ciferníkem. Nemohla jsem ji však najít. S několika nechvalnými nadávkami jsem otevřela oči a zamžourala kolem. Piskot budíku odezněl. Zjistila jsem, že ležím v... v prázdnotě. Nikde nic nebylo. Jenom tma. Tma a ticho. Natáhla jsem před sebe ruku a snažila se něco nahmatat, ale nic se nestalo. Nic jsem nenašla. Nic.

Tutůů, tutůů, tututůů. Budík zvonil jako zběsilý. Otevřela jsem oči a pohlédla kolem. Piskot odezněl a já spatřila jas. Oslňující světlo se linulo snad odevšad. I ze mne! V dále se začala rýsovat podivná silueta. Přibližovala se. Nevěděla jsem co mám dělat, ale i kdybych to bývala byla tušila, nevykonala bych to. Nemohla jsem se ani pohnout. Něco ve mně mě drželo a nedovolilo mi utéct. Stín byl blíž a blíž. Vzdáleně připomínal rozmazanou osobu. Byla naprosto homogenní, jako vodní hladina. Jako nějaká hustá, tekutá hmota přelévající se ze strany na stranu.

Má mysl byla volná. Cítila jsem se jako pták. Jakoby se má duše oddělila od těžké schránky a stala se součástí něčeho většího, co se pokoušelo navázat spojení. Ano, spojení, KONTAKT.

„Kdo jsi?“ slyšela jsem svůj hlas.

- Jsem tebou. A ty jsi mnou.

Nádherný pocit. Světlo. Štěstí. Spatřila jsem své tělo, ležící na lehátku v zahradě. Kroužila jsem nad ním a pak se ho dotkla. Bylo ledové. Pak jsem se začala vzdalovat. Letěla jsem výš a výš, až se v mém zorném poli ocitla Země. Blankytně modrá planeta obalená víry bělostných mraků, a zvrásněná temnými kontinenty plnými měst a lidí. Neustále jsem se vzdalovala, proletěla jsem pásem asteroidů mezi Marsem a Jupiterem a vzápětí jsem zahlédla Saturn a jeho překrásný prstenec. Vznášela jsem se v prostoru a viděla sluneční soustavu tak, jako nikdo jiný přede mnou. Mínila jsem špinavé kometární jádro, zhuštění prachu a vzápětí cizí hvězdu. Rychlost byla větší a větší a hvězdy už nebyly tečkami. Staly se z nich dlouhé jasné přímky brázdící prostorem. Jejich jas se sléval. Světlo. Oslepilo mě. Zavřela jsem oči.

Ocitla jsem se v temnotě. Chlad mě obklopil ze všech stran. Po zádech mi přeběhl mráz a v konečcích prstů jsem pocítila jemné mravenčení.

Ticho. Tiživé ticho. V dále se začaly objevovat hvězdy. K jedné z nich jsme zamířili. Byla překrásná. Naprosto fascinována jsem jí obletěla. Přímou přede mnou se objevilo jakési těleso. Ne. Byla to... planeta. Ale rozhodně to nebyla Země. Jednalo se o těleso, na jehož povrchu nešly rozlišit žádné detaily, kontinenty ani mořskou hladinu. Celá planeta byla tmavá a na straně odvrácené hvězdě posetá miliony drobnými světelnými body. Jako by byla celá planeta jedním obrovským městem. Neměla jsem slov. Bylo to něco úžasného.

- To je náš svět.

„Váš svět? A...“

- Ne. Žádné otázky. Nemáš právo se ptát. Jsi vyvolená a vše se dovíš. Až přijde čas.

„Kdy?“

- Brzy.

Opětovně jsem byla uvedena do pohybu. Mínila jsem hvězdu a zamířila pryč. Cítila jsem, že se vracím. A TO se vracelo se mnou. Letěli jsme a naše mysli splývaly. A já cítila, jak do mé hlavy proudí kvanta myšlenek a informací, ale nevěděla jsem, co znamenají. Netušila jsem, čeho se týkají a nerozuměla jsem jim. Pak jsem spatřila Zemi. Byla jako safír v temnotě ničeho. A zvěšovala se. Byla blíž a blíž a...

Tutůů, tutůů, tututůů. Budík zvonil jako zběsilý. Každé ráno mám chuť vzít klavíro a umlčet tuto vymoženost moderního světa. Ze zavřenýma očima jsem tápala po škopku a hledala pišticí krabičku s digitálním ciferníkem. Když se mi ho podařilo umlčet, zamžourala jsem kolem sebe. Po levé straně se tyčil keř rybízu, po pravé ležela a funěl jeden z našich psů. Rozednívalo se. Cítila jsem se, jako bych v noci vzbudila. Kruhly pod očima by se daly přirovnat k menším monoklům a to zivání... škoda mluvit.

Nic jsem si nepamatovala. Asi jsem se zase celou noc jen převalovala, pomyslala jsem si. Už nikdy nebudu spát venku, zařekla jsem se a otráveně schovala lehátko. Naposledy jsem vzhledla k obloze a snažila si vzpomenout na svůj sen. Nic. Najednou oblohu protnul v půli překrásný jiskřící bolid. Byl oslnivě jasný a stopa, již zanechával, byla pozorovatelná ještě několik minut poté. Skoro jako znamení, napadlo mě. Asi mě dneska vyvolá z chemie, usmála jsem se sama pro sebe a nepřikládala jevu hlubší význam.

Pak jsem odklídila škopek a odešla domů, kde už na mě čekal vzkaz od matky o tom, co by bylo dobré udělat. Ano, úklid, podstata lidského života. ■

* známkovácí sešit

** starý ruský komunistický, nicméně velmi, velmi kvalitní

*** nemám na mysli zimu v důsledku nízké teploty

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

Odpovědní lístek odešlete na adresu:
Společnost Astropis
Štefánikova hvězdárna
Petřín 205
118 46 Praha 1

ODPOVĚDNÍ LÍSTEK PRO ČAS

Mám zájem o bližší informace o členství v ČAS

Jméno:

Příjmení:

Ulice:

Obec:

Okres:

PSC:

Datum:

Podpis: